

6. Algoritmikus kérdések, Chomsky-normálforma

1. Adott $L_1, L_2 \subseteq \{a, b\}^*$ nyelvekhez legyen $L_{\oplus}$ az azokból a szavakból álló nyelv, melyek az L_1 és L_2 nyelvek közül pontosan az egyikben vannak benne. Igazolja, hogy van olyan L_1 és L_2 környezetfüggetlen nyelv, melyre
    - (a) $L_{\oplus}$ is környezetfüggetlen!
    - (b) $L_{\oplus}$ nem környezetfüggetlen!
  2. Lehetséges-e, hogy ha az $L_1, L_2 \subseteq \Sigma^*$ nyelvek környezetfüggetlenek, akkor az $L_1 \cup L_2$ és az $L_1 \cap L_2$ nyelvek közül
    - (a) pontosan az egyik környezetfüggetlen?
    - (b) mindkettő környezetfüggetlen?
    - (c) egyik sem környezetfüggetlen?
  3. Adott egy $L \subseteq \{0, 1\}^*$ reguláris nyelv. Az a kérdés, hogy tartalmaz-e minden 0-val kezdődő szót. Adjon eljárást, ami ezt a kérdést eldönti, ha a nyelv megadásának módja
    - (a) véges automata
    - (b) reguláris kifejezés
    - (c) reguláris nyelvtan
  4. Adott egy M nemdeterminisztikus véges automata és egy R reguláris kifejezés. Vázzon algoritmust annak eldöntésére, hogy
    - (a) az M által elfogadott $L(M)$ nyelv megegyezik-e a reguláris kifejezés $L(R)$ nyelvével,
    - (b) a két nyelv csak véges sok szóban különbözik-e!
  5. Az $L \subseteq \{0, 1\}^*$ nyelvben csak véges sok szó van, és ezek közé tartozik a 10 db 0-ból álló szó is. Igazolja, hogy a nyelv reguláris de a minimálautomatája legalább 11 állapotú!
  6. Hozza a következő nyelvtanokat Chomsky-normálformájúra! Milyen nyelvet generálnak a felsorolt nyelvtanok?
    - (a) $S \rightarrow aSa \mid ab$
    - (b) $S \rightarrow aSa \mid bSa \mid \varepsilon$
    - (c) $S \rightarrow aAbBc \mid aCbDc, A \rightarrow aAb \mid ab, B \rightarrow Bc \mid c, C \rightarrow aC \mid a, D \rightarrow bDc \mid bc$
    - (d) $E \rightarrow E + E \mid E * E \mid a$
  7. Egy $A \rightarrow \alpha$ nyelvtani szabály hossza legyen $1 + |\alpha|$. Egy CF nyelvtan hossza jelentse a benne levő szabályok hosszainak összegét.
 Legyen $\Sigma = \{0, 1\}$ és G egy egyszeres szabályok nélküli CF nyelvtan, amiben n változó van és a nyelvtan hossza N . A G -ből a tanult módon elkészítjük a Chomsky-normálformájú G' nyelvtant. Az n és N paraméterek segítségével adjon felső becslést G' változóinak számára és a G' nyelvtan hosszára!
- .....